

**Rok 1918 –
koniec starej i narodziny nowej Europy. Odrodzone
państwo Polskie i Sowiecka Rosja**

**Год 1918 –
конец старой и рождение новой Европы.
Возрожденное Польское Государство
и Советская Россия**

Konferencja Komisji Historyków Polski i Rosji,
Warszawa, 26–29 września 2018 r.

Polska Akademia Nauk,
Komitet Nauk Historycznych PAN,
Komitet Historii Nauki i Techniki PAN
oraz
Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego,
Instytut Historii Nauki im. L. & A. Birkenmajerów PAN,
Instytut Historii im. T. Manteuffla PAN,
Towarzystwo Naukowe Warszawskie,
Kasa im. J. Mianowskiego – Fundacja Popierania Nauki

PROGRAM:

Wtorek, 25 września 2018 r. Wieczór

Przyjazd uczestników i zakwaterowanie (Hotel Ibis Budget Centrum, ul. Zagórna 1)

Środa, 26 września 2018 r.

Sala Balowa, Pałac Tyszkiewiczów-Potockich (UW)

10⁰⁰–10³⁰ Otwarcie konferencji:

Jerzy Duszyński, Prezes Polskiej Akademii Nauk

Stanisław Filipowicz, Dziekan Wydziału I Nauk Społecznych i Humanistycznych, członek Prezydium PAN

Jurij Aleksandrowicz Petrow, przewodniczący rosyjskiej strony Komisji Historyków, dyrektor Instytutu Rosyjskiej Historii Rosyjskiej Akademii Nauk

Leszek Zasztowt, przewodniczący polskiej strony Komisji Historyków, przewodniczący Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN

Borys Nosow, wiceprzewodniczący rosyjskiej strony Komisji Historyków, Instytut Słowianoznawstwa RAN

Prowadzący: Jurij Aleksandrowicz Petrow

10³⁰–11⁰⁰ Marek Kornat: *Nowa Polska i Nowa Rosja. O szansach pokojowego ułożenia stosunków (1918–1919).*

11⁰⁰–11³⁰ Genadij Filipowicz Matwiejew: *Rok 1918 w losach polskich projektów państwowych.*

11³⁰–12⁰⁰ Andrzej Nowak: *I wojna światowa i narodziny eurazjanizmu.*

12⁰⁰–12³⁰ Jurij Arkadiewicz Borysionok: *Odradzająca się Polska, RSFRR i tworząca się państwowość białoruska.*

12³⁰–13⁰⁰ Przerwa kawowa.

Prowadzący: Marek Kornat

- 13⁰⁰–13³⁰ Jurij Aleksandrowicz Petrow: *Wielka rewolucja rosyjska 1917–1920 w rosyjskiej myśli społecznej oraz w świetle najnowszej historiografii rosyjskiej.*
- 13³⁰–14⁰⁰ Hanna Marczevska-Zagdańska: *Polska niepodległa w koncepcjach administracji Woodrow Wilsona na tle gwałtownych przeobrażeń w imperium rosyjskim i austro-węgierskim.*
- 14⁰⁰–14³⁰ Ludmiła Marnej, Borys Władimirowicz Nosow: *Problematyka historii Rosji i Polski XX wieku w pracach Komisji Historyków Rosji i Polski.*
- 14³⁰–15⁰⁰ Jan Szumski: *Odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 roku w oficjalnym przekazie i historiografii ZSRR okresu po drugiej wojnie światowej.*
- 15⁰⁰–16⁰⁰ Przerwa obiadowa (restauracja El Sueno, ul. Oboźna 9 koło Uniwersytetu).

Sala 216, II piętro, Stara Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego

Prowadzący: Borys Nosow

- 16⁰⁰–16³⁰ Inessa Sergeewna Jaźborowska: *W kwestii charakteru państwowości Polski okresu międzywojennego. Rok 1918 – lata 1930.*
- 16³⁰–17⁰⁰ Mariusz Wołos: *Misja Józefa Becka na Ukrainę i do Rosji w 1918 roku.*
- 17⁰⁰–17³⁰ Hieronim Grala: *Petersburska Polonia wobec wyzwań 1918 roku.*
- 17³⁰–18⁰⁰ Joanna Schiller-Walicka, Andrzej Walicki: *Naród, państwo, terytorium. Roman Dmowski wśród rosyjskich kadetów.*
- 18⁰⁰–20³⁰ Uroczysta kolacja (Klub Profesorski Uniwersytetu Warszawskiego).

Prowadzący: Leszek Zasztowt

- 10⁰⁰–10³⁰ Władimir Petrowicz Tarasow: *Wojna domowa w Rosji i Polska (w dokumentach Rosyjskiego Państwowego Archiwum Wojennego – RGWA).*
- 10³⁰–11⁰⁰ Aleksandra Leinwand: *Rewolucja versus niepodległość. Konflikt (z)realizowanych marzeń.*
- 11⁰⁰–11³⁰ Leonid Efremowicz Gorizontow: *Rosyjsko-polskie relacje w 1918 roku w memuarystyce okresu międzywojennego.*
- 11³⁰–12⁰⁰ Daniel Boćkowski: *Niepodległość, która nie nadeszła. Białystok w listopadzie 1918 roku.*
- 12⁰⁰–12³⁰ Wiktor Nikołajewicz Zacharow: *Aktualne problemy historii Noworosji 1917–1922.*
- 12³⁰–13⁰⁰ Przerwa kawowa.

Prowadzący: Leonid Gorizontow

- 13⁰⁰–13³⁰ Włodzimierz Mędrzecki: *Polskie doświadczenie rewolucji na ziemiach litewsko-ruskich.*
- 13³⁰–14⁰⁰ Kirył Aleksandrowicz Koczegarow: *Rewolucyjne wydarzenia 1917–1922 roku we współczesnych rosyjskich podręcznikach szkolnych.*
- 14⁰⁰–14³⁰ Adam Bosiacki: *Ustrój i system państwa bolszewickiego w oczach Polaków u progu niepodległości.*
- 14³⁰–15⁰⁰ Wiesław Caban: *Spory o drogi do niepodległości w XIX wieku.*
- 15⁰⁰–16⁰⁰ Przerwa obiadowa (El Sueno, ul. Oboźna 9).

Prowadzący: Kirill Koczegarow

- 16⁰⁰–16³⁰ Mirosław Filipowicz: *Polacy – mieszkańcy „domu nad rzeką Moskwą”. Uwagi na marginesie książki Y. Slezkine’a.*
- 16³⁰–17⁰⁰ Joanna Gierowska-Kałuża: *Wilno pod okupacją bolszewicką (styczeń 1919) w relacji Dawida Julewicza Gopnera.*
- 17⁰⁰–17³⁰ Mariusz Kulik: *Polacy w armii rosyjskiej w przededniu odzyskania przez Polskę niepodległości.*
- 17³⁰–18⁰⁰ Artur Markowski: *Historiografia rosyjsko-żydowska o pogromach Żydów po 1918 r.*

Piątek, 28 września 2018 r.

Sala 216, II piętro, Stara Biblioteka UW

Prowadzący: Andrzej de Lazari

- 10⁰⁰–10³⁰ Swietłana Michajłowna Falkowicz: *Sowiecko-polskie kontakty kulturalne 1920–1930 i tradycje społecznych i kulturalnych związków Rosji i Polski końca XIX – początku XX w.*
- 10³⁰–11⁰⁰ Maciej Górny: *„Chleba i pokoju!” Konflikty społeczne w Europie Środkowo-Wschodniej 1917–1921.*
- 11⁰⁰–11³⁰ Jerzy Pająk: *Rosja 1918 roku w listach Polaków zamieszkujących na obszarze Imperium Rosyjskiego. (Na podstawie materiałów cenzury austriackiej).*
- 11³⁰–12⁰⁰ Krzysztof Latawiec: *Inteligencja urzędnicza Królestwa Polskiego i Imperium Rosyjskiego wobec nowej rzeczywistości. Wybory byłych urzędników carskich po 1917 r.*
- 12⁰⁰–12³⁰ Jacek Legieć: *Inwalidzi wojenni z armii carskiej w niepodległej Polsce.*
- 12³⁰–13⁰⁰ Przerwa kawowa.

Prowadzący: Krzysztof Latawiec

- 13⁰⁰–13³⁰ Andrzej de Lazari: *Rok 1918 w historii rodzinnej braci Konstantego i Aleksandra de Lazari.*
- 13³⁰–14⁰⁰ Hubert Łaskiewicz: *Życie kościelne i religijne w Rosji i w Polsce w roku 1918.*
- 14⁰⁰–14³⁰ Sławomir Łotysz: *„Gdyby zamiast Rosji było morze...” Techniczne i polityczne problemy odwodnienia Polesia w II Rzeczypospolitej Polskiej.*
- 14³⁰–15⁰⁰ Eugeniusz Niebelski: *Józef Piłsudski na Syberii.*
- 15⁰⁰–16⁰⁰ Przerwa obiadowa (El Sueno, ul. Oboźna 9).

Sala 216, II piętro, Stara Biblioteka UW

Prowadzący: Hubert Łaskiewicz

- 16⁰⁰–16³⁰ Stanisław Wiech: *Raj utracony. Warszawa w ostatnich miesiącach rosyjskiego panowania w świetle wspomnień Striemouchowa (styczeń–czerwiec 1915 r.).*
- 16³⁰–17⁰⁰ Leszek Zasztowt: *Rok 1918 w świetle „Dzienników” Michała Romera.*
- 17⁰⁰–17³⁰ Andrzej Szabaciuk: *Po wydzieleniu Chełmszczyzny: sytuacja Kościoła rzymskokatolickiego i rosyjskiej Cerkwi prawosławnej na południowym Podlasiu i Lubelszczyźnie w 1918 r.*
- 17³⁰–18⁰⁰ Jan Piskurewicz: *Jerzy Stempowski i jego tajna misja na Konferencji w Rydze.*
- 18⁰⁰–20³⁰ Uroczysta kolacja (Kawiarnia Profesorska, Rektorat – Pałac Kazimierzowski, Uniwersytet Warszawski).

Sobota, 29 września 2018 r.

Sala 216, II piętro, Stara Biblioteka UW

Prowadząca: Joanna Schiller-Walicka

- 10⁰⁰–10³⁰ Andrej Konstantynowicz Sorokin: *Kształtowanie wschodniej granicy Ukrainy 1917–1920 w kontekście stosunków międzynarodowych.*
- 10³⁰–11⁰⁰ Wiktor Ross: *Lew Trocki a niepodległość Polski w 1918 r.*
- 11⁰⁰–11³⁰ Walery Piotrowicz Masterow: *Płaszczyzna informacyjna – przestrzeń przeciwieństw lub wzajemnego zrozumienia (społeczne dyskusje o historii i współczesności stosunków rosyjsko-polskich).*
- 11³⁰–12⁰⁰ Zbigniew Opacki: *Rok 1918 – transfer polskich uczonych z Rosji do szkolnictwa akademickiego Rzeczypospolitej. Wymiar ilościowy i jakościowy zjawiska.*
- 12⁰⁰–12³⁰ Zbigniew Wójcik: *Powroty przyrodników polskich z Rosji w latach 1918–1922.*
- 12³⁰–13⁰⁰ Michał Jasiński: *Los prawosławnych z terenu Królestwa Polskiego w latach pierwszej wojny światowej na przykładzie wspomnień ks. Terencjusza Teodorowicza.*
- 13⁰⁰–13³⁰ Michał Piekarski: *Obraz Rosji i Rosjan na łamach warszawskiego czasopisma „Muzyka” 1924–1938.*
- 13³⁰–14⁰⁰ Wojciech Materski: *Czy można mówić o kwestii polskiej w polityce Rosji lat Wielkiej Wojny.*
- 14⁰⁰–15⁰⁰ Podsumowanie konferencji: Jurij Aleksandrowicz Petrow i Leszek Zasztowt.
- 15⁰⁰–16⁰⁰ Obiad (El Sueno, ul. Oboźna 9).

NOTATKI

